

VELIKONOČNÍ VIGILIE

Liturgické texty a pokyny

Na základě textu z webu m.liturgie.cz/misal/04triduum/04vigilie_1.htm
pro pastorační účely ve farnosti Svatého Ducha v Opavě zpracoval
o. Zbigniew Byczkowski OFMConv.

OBSAH

POZNÁMKA AUTORŮ	3
I. SLAVNOST VELIKONOČNÍ SVÍCE	5
Požehnání ohně a příprava svíce	5
Průvod.....	7
Velikonoční chvalozpěv.....	8
II. BOHOSLUŽBA SLOVA.....	13
1. čtení.....	14
2. čtení.....	18
3. čtení.....	20
4. čtení.....	23
5. čtení.....	25
6. čtení.....	27
7. čtení.....	29
8. čtení.....	32
Evangelium.....	34
III. KŘESTNÍ BOHOSLUŽBA	37
Litane	37
Svěcení vody	40
Zřeknutí se zlého.....	41
Mazání olejem katechumenů.....	42
Vyznání víry.....	43
Křest.....	44
Pomazání křížmem	46
Obléknutí do bílého roucha.....	46
Předání hořící svíce	46
Břimování.....	47
Obnova křestního vyznání.....	49
IV. SLAVENÍ EUCHARISTIE	52
Zpěv k přípravě darů dle Graduale	52
Modlitba nad dary	52
Eucharistická modlitba.....	53
Modlitba po přijímání	54
Slavnostní požehnání.....	54

POZNÁMKA AUTORŮ

Text z Českého misálu jsme na vybraných místech doplnili zpřesněními z *Caeremoniale episcoporum* (ed.1984) [zkratka: CE], z dokumentu *Příprava na velikonoční svátky a jejich slavení* (ed.2001) [zkratka: PNV] a z poslední latinské edice *Missale Romanum* (ed. 2008) [zkratka: MR]. Tato doplnění uvádíme modrou barvou.

Opava u Svatého Ducha, 31. března 2024

Od nejstarších dob je tato noc zasvěcena Pánu (Ex 12,42), aby podle napomenutí evangelia (Lk 12,35 a násl.) byli věřící, s hořícími lampami v rukou, podobni lidem, kteří očekávají Pána, až znovu přijde, aby je našel, jak bdí, a přivedl je ke svému stolu.

Dokument PNV (čl. 77) vysvětluje, že vigilie, která se v ní slaví, připomíná svatou noc, kdy Pán vstal z mrtvých, a je považována za „matku posvátných vigilií“. V ní totiž církev s bdělostí očekává vzkříšení Pána a slaví svátosti uvádějící do křesťanského života.

Tato noční vigilie je uspořádána takto: Po krátké slavnosti velikonoční svíce (první část obřadů této veliké noci) uvažujeme o tom, co Pán Bůh od počátku konal pro svůj lid, důvěřujeme jeho slovu i příslibu (druhá část - bohoslužba slova); a když se blíží den, jsme spolu s těmi, kdo se znovu narodili ve křtu (třetí část), povoláni k hostině, kterou Pán svou smrtí a zmrtvýchvstáním připravil svému lidu, dokud nepřijde (čtvrtá část).

Všechny obřady velikonoční vigilie se konají v noci. Ať nezačínají před začátkem noci a skončí před nedělním svítáním.

Zavrhují se opačné nesprávné způsoby a zvyklosti, které se porůznu vyskytovaly, podle nichž by se měla slavit velikonoční vigilie ve stejnou hodinu, jak je zvykem slavit mše v předvečer neděle. Důvody, které někteří uvádějí ve prospěch slavení velikonoční vigilie už v předvečer, jako např. nedostatečná bezpečnost, se neuvádějí v případě noci Narození Páně nebo jiných shromáždění různého druhu.

Velikonoční vigilie, které židé každoročně slavili jako památku na velikou noc, kdy přenocovali v očekávání přechodu Pána, který je měl vysvobodit z faraonova otroctví, to byl předobraz pravého přechodu Kristova, totiž noci opravdového osvobození, v níž Kristus pouta smrti rozlomil a jako vítěz vystoupil z hrobu.

Už od počátku církev každoročně slavila Velikonoce, slavnost všech slavností, především noční vigilii. Vždyť Kristovo vzkříšení je zárukou naší víry a naděje, a křtem a biřmováním jsme byli zapojeni do Kristova velikonočního tajemství, s

ním jsme zemřeli, s ním jsme byli pohřbeni, s ním vzkříšeni a s ním také budeme kralovat. (PNV, čl. 78–80)

Mše slavená v noci, i kdyby to bylo před půlnocí, patří už k neděli Zmrtvýchvstání. Při druhé mši této neděle může znovu přistoupit ke svatému přijímání i ten, kdo přijímal při mši v noci.

Druhou mši v den slavnosti Zmrtvýchvstání Páně může slavit nebo koncebrovat i ten, kdo už slavil nebo koncebroval první velikonoční mši v noci.

Velikonoční vigilie nahrazuje modlitbu se čtením. (MR)

Knězi podle zvyku asistuje jáhen. Pokud chybí, úkoly jeho služby přijmou hlavní celebrant nebo koncebrant, pokud není řečeno jinak. (MR)

Podle CE (č. 366) je třeba připravit:

a) pro požehnání ohně

- hranici (na místě mimo kostel, kde se shromáždí lid)
- velikonoční svíci
- 5 kadidlových zrn a rydlo
- vhodný nástroj pro zapálení svíce od nového ohně
- svíce pro účastníky vigilie
- nástroj, jímž turiferář přenesse žhavé uhlíky z nového ohně do kadidelnice

b) pro velikonoční chvalozpěv

- svícen pro velikonoční svíci u ambonu
- pokud svícen nemůže být umístěn u ambonu, připraví se pulpit pro jáhna nebo kantora u svíce

c) pro křestní liturgii

- nádoba s vodou
- pokud jsou udělovány svátosti uvedení do křesťanského života: olej katechumenů, posvátní křížmo, křestní svíce, kniha křestních obřadů.

Kněz i jáhen oblékají posvátná roucha bílé barvy jako ke mši.

Pro všechny účastníky obřadů veliké noci se připraví svíčky. V kostele se zhasnou všechna světla.

I. SLAVNOST VELIKONOČNÍ SVÍCE

Dokument PNV (čl. 82) říká, že první část vigilie spočívá v symbolických úkonech a gestech, které třeba konat důstojně a vznešeně, aby věřící opravdu pochopili jejich smysl a význam předkládaný výzvami a liturgickými modlitbami.

Požehnání ohně a příprava svíce

V kostele se zhasnou všechna světla. Na vhodném místě mimo kostel je připravena hranice. Tam se také shromáždí lid.

Plamen ohně má být takový, aby opravdu mohl rozehnat tmu a osvětit noc. (PNV, čl. 82)

Přijde kněz s přísluhujícími, jeden z nich nese velikonoční svíci.

MR upřesňuje, že se v průvodu nenese procesní kříž se svícemi a CE (čl. 338), že kadidelnice je bez uhlíků.

Paškál podle dokumentu PNV (čl. 82) má být pro pravdivost znamení zhotoven z vosku, každý nový rok, jen jeden, dostatečně velký, nikdy ne padělaný, aby mohl vyjádřit, že Kristus je světlo světa.

Kněz pozdraví shromážděný lid obvyklým způsobem.

Podle MR to znamená obvyklé znamení kříže:

Ve jménu Otce, i Syna i Ducha Svatého. Amen.

Pán s vámi.

I s tebou.

Uvede lid krátce do této noční vigilie těmito anebo podobnými slovy:

V této veliké noci křesťané na celém světě bdí a modlí se, poslouchají slovo Boží a slaví Kristovo vítězství nad smrtí. Připojme se k nim s vírou, že náš Pán Ježíš Kristus přemohl také naši smrt, že skrze něho také my žijeme v Bohu, že jeho vzkříšení je naše vzkříšení.

Potom žehná oheň.

Má přitom rozpjaté ruce, jak uvádí MR.

Modleme se. Bože, požehnej ✠ tento oheň (tento plamen). * Ať nám připomíná tvého Syna, v němž nám zazářila tvá sláva. * Očisti naše srdce a dej, * ať se v nás rozhoří veliká touha po tobě, * aby světlo této veliké noci bylo předobrazem tvé slávy, * kterou nám připravuješ ve svém království. * Skrze Krista, našeho Pána. **Amen.**

Odovídá-li přirozené povaze účastníků, aby důstojnost a význam velikonoční svíce byly zdůrazněny nějakými symboly, může se to učinit tímto způsobem:

Po požehnání ohně přinese jeden z přísluhujících velikonoční svíci před kněze. Ten do ní rydlem vyryje kříž, řecká písmena Alfa a Omega, mezi ramena kříže čtyři číslice označující letopočet, a přitom říká:

Kristus včera i dnes,	↕
začátek i konec,	↔
alfa i omega,	A Ω
Kristus je Pán všech věků,	2
on vládne dějinám,	0
jeho je království	2
i moc i sláva	4
po všechny věky věků.	Amen.

Když kněz vyryl do paškálu kříž a ostatní symboly, může do něho také zasadit pět kadidlových zrn, na způsob kříže, a přitom říká:

Pro své slavné
svaté rány
kéž nás chrání
a zachrání

Kristus Pán ukřižovaný.

Od nového ohně rozsvítí kněz velikonoční svíci a říká:

At' slavné Kristovo vzkříšení

naši tmu ve světlo promění.

Tyto symbolické úkony se mohou vykonat buď všechny, nebo jen některé, podle místních pastoračních podmínek a okolností.

Kde by bylo nesnadné rozdělat oheň mimo kostel, přizpůsobí se žehnání ohně místním okolnostem. Věřící se shromáždí v kostele. Kněz a přísluhující, nesoucí velikonoční svíci, se odeberou ke kostelnímu vchodu. Lid, pokud je to možné, se otočí směrem ke knězi. Následuje pozdrav a výzva, žehnání ohně a příprava svíce.

Průvod

MR pozměňuje místa zpěvu aklamace *Světlo Kristovo*: **1.** u kostelního vchodu; **2.** vprostřed kostela; **3.** před oltářem.

Po prvním zvolání rozsvěcí svoji svíčku sám kněz, po druhém všichni ostatní.)

MR dodává, že po zapálení svíce jeden z přísluhujících vloží hořící uhlíky do kadidelnice a kněz obvyklým způsobem nasype kadidlo.

Jáhen (anebo není-li, tedy sám kněz) vezme velikonoční svíci, drží ji pozdviženou a zpívá:

Světlo Kristovo.

Všichni odpovídají:

Sláva tobě, Pane.

Průvod vchází do kostela, první jde ten, kdo nese velikonoční svíci. Užívá-li se kadidla, jde první přísluhující nesoucí kadidelnici.

Dokument PNV (čl. 83) vysvětluje symboliku průvodu, jako synové Izraele byli za noci vedeni ohnivým sloupem, tak křesťané kráčejí za vzkříšeným Kristem.

V průvodu následují kněží, přísluhující a lid se zhasnutými svícemi v rukou (MR).

U kostelního vchodu se průvod zastaví, jáhen znovu pozdvihuje velikonoční svíci a zpívá podruhé:

Světlo Kristovo.

Všichni odpovídají:

Sláva tobě, Pane.

A všichni si rozsvítí svíčky od velikonoční svíce.

Když dojde jáhen před oltář, zastaví se potřetí a obrácen k lidu zpívá naposled:

Světlo Kristovo.

Všichni odpovídají:

Sláva tobě, Pane.

Potom se rozsvítí v kostele všechna světla (kromě oltářních svící)

Velikonoční chvalozpěv

Po příchodu k oltáři jde kněz k sedadlu. Jáhen odloží svíci na připravený svícen uprostřed presbytáře nebo vedle ambonu. Užívá-li se kadidla, nasype ho kněz do kadidelnice jako před evangeliem. Jáhen žádá kněze o požehnání a kněz říká potichu:

At' ti Bůh očistí srdce i ústa, abys dobře zvěstoval velikonoční chvalozpěv, * a at' ti k tomu dá své ✠ požehnání. **Amen.**

Toto požehnání se vynechává, zpívá-li velikonoční chvalozpěv někdo jiný než jáhen.

Jáhen (kněz) okouří knihu a paškál, a zpívá velikonoční chvalozpěv na ambonu nebo u pultu. Všichni při tom stojí a drží rozsvícené svíčky.

Dokument PNV (čl. 84) popisuje chvalozpěv, který vypráví velkou lyrickou básní o celém velikonočním tajemství vsazeném do plánu spásy.

V případě nutnosti může zpívat velikonoční chvalozpěv i zpěvák, který není jáhnem. Ten ovšem vynechává slova uvedená v závorce *Prosím vás tedy...chválu této svíce a pozdrav Pán s vámi.*

Velikonoční chvalozpěv se může zpívat buď celý, anebo zkrácený. Biskupské konference mohou stanovit, aby se zpěv velikonočních chvalozpěvu prokládal nějakým vhodným zvoláním lidu.

Delší text velikonočního chvalozpěvu:

Zajásejte již, zástupy andělů v nebi! * Zaskvějte se v slávě, božská tajemství! * K vítězství tak mocného Krále * zazni, polnice, a zvěstuj spásu!

Raduj se i ty, země, zalitá tak oslnivou září * a tonoucí v jasu věčného Krále, * pohleď, jak na celém světě * rychle zmizely temnoty!

Raduj se i ty, matko Církvi, * zkrášlená leskem tak jasného světla! * A v mohutném zpěvu lidu * ať tento svatý dům Boží * zní ozvěnou té radosti!

(Prosím vás tedy, drazí bratři, * když hledíte na tak obdivuhodně jasné a svaté světlo, * vzývejte spolu se mnou * milosrdného a všemohoucího Boha. * On mě bez mých zásluh milostivě přidružil ke sboru jáhnů; * kéž mě tedy naplní jasem svého světla * a dá mi vyzpívat chválu této svíce.

V: Pán s vámi.

O: I s tebou.)

V: Vzhůru srdce.

O: Máme je u Pána.

V: Vzdávejme díky Bohu, našemu Otci.

O: Je to důstojné a spravedlivé.

V: Vpravdě je důstojné a spravedlivé, * abychom neviditelného Boha, všemohoucího Otce, * i jeho

jednorozeného Syna, * našeho Pána Ježíše Krista * oslavovali radostným zpěvem * a celou vroucností srdce i ducha.

Neboť Kristus za nás splatil věčnému Otci dluh Adamův * a svou krví z lásky prolitou * zrušil dlužní úpis dávného hříchu.

Dnes je slavnost veliké noci, * kdy se zabíjí onen pravý Beránek, * jehož krev posvěcuje veřeje věřících.

To je ta noc, * ve které jsi, Bože, naše praotce, Izraelovy děti, * kdysi vyvedl z Egypta; * Rudým mořem jsi je pak převedl suchou nohou.

To je tedy ta noc, * kdy jas ohnivého sloupu * zahnal temnotu hříchu.

To je noc, * která dnes na celém světě * vzdaluje věřící v Krista od nepravostí světa a od tmy hříchu, vrací k milosti, sdružuje ve svaté společenství.

To je ta noc, * v níž Kristus pouta smrti rozlomil * a jako vítěz vystoupil z hrobu.

Nic by nám neprospělo, že jsme se narodili, * kdybychom nebyli vykoupeni.

Ó, jak obdivuhodně se sklání k nám * tvá otcovská dobrota! * Jak nedocenitelný to projev tvé lásky: * Syna jsi vydal, abys vykoupil služebníka!

Vpravdě nezbytný byl hřích Adamův, * který Kristus zahladil svou smrtí.

Ó šťastná vina, * pro kterou přišel Vykupitel tak vznešený a veliký!

Ó vskutku blažená noc, * ta jediná směla znát čas i hodinu, * kdy Kristus vstal z říše zemřelých!

To je ta noc, o které je psáno: * „Noc jako den se rozjasní“ * a „Noc je mým světlem ve všech mých radostech“.

A tak posvěcená tato noc * zahání hříchy, smývá viny, * hříšníkům vrací nevinnost a zarmouceným radost; * zahání nenávist, vytváří jednotu srdcí a pokořuje zlé moci.

V této milostiplné noci přijmi tedy, Otče svatý, * tento chvalozpěv jako večerní oběť, * kterou ti přináší přesvatá církev, * když rukama svých služebníků * slavně obětuje tuto svíci ze včelího vosku.

Již jsme slyšeli chvalozpěv na tuto svíci, * kterou ke cti Boží rozsvítil planoucí oheň. * Ačkoli se její plamen dělí a rozdává světlo, * přece ho neubývá. * Napájí se totiž tajícím voskem, který pro tuto vzácnou svíci * připravila pilná včela.

Ó vpravdě blahodárná noc, * která spojila zemi s nebem, člověka s Bohem.

Prosíme tě tedy, Bože, * ať tato svíce, ke cti tvého jména zasvěcená, * stále svítí neslábnuoucím jasem, * aby rozehnala temnotu této noci. * Přijmi ji jako líbeznu vůni * a dej, aby zářila jako světla na nebi. * Plamen její ať spatří jitřní Vládce světla. * Onen totiž

Vládce světla, který nezná západu. * Ten, který se vrátil z říše zemřelých * a jasně zazářil lidskému rodu: * tvůj Syn Ježíš Kristus. * On s tebou žije a kraluje na věky věků. **Amen.**

II. BOHOSLUŽBA SLOVA

Pro dnešní vigílii, která je matkou všech vigílií, je vybráno devět čtení z Písma svatého: sedm ze Starého zákona a dvě z Nového (epištola a evangelium). Vyžadují-li to pastorační důvody, může se číst menší počet čtení ze Starého zákona. Má se však stále pamatovat, že biblická čtení tvoří podstatnou část této velikonoční vigílie. Ať se čtou vždy aspoň tři čtení ze Starého zákona a ve velmi naléhavých případech nejméně dvě. Jedno z nich musí být vždy z druhé knihy Mojžíšovy (Ex 14,15 – 15,1).

Dokument PNV (čl. 85) udává, že kde to je možné, mají se číst všechna čtení, aby byl úplně zachován charakter velikonoční vigílie, která vyžaduje delší trvání.

V nově upravených obřadech vigílie je sedm starozákonních perikop většinou převzato z nejstarší východní i západní tradice. Církev „počínajíc od Mojžíše a všech proroků“ (Lk 24,27; srov. Lk 24,44–45) vysvětluje velikonoční tajemství. Čtení popisují velkolepé skutky dějin spásy a zpěv responsoriálních žalmů, posvátné ticho a modlitby celebrujícího kněze napomáhají věřícím, aby o nich v klidu uvažovali.

Všichni odloží svíčky a usednou. Dříve než začnou čtení, kněz povzbudí lid těmito nebo podobnými slovy:

Otevřme nyní své srdce, abychom porozuměli Božímu slovu o tom, jak Hospodin vysvobodil a vedl svůj lid a jak nakonec poslal svého Syna, aby nás vykoupil. A také prosme, aby se jeho vykupitelské dílo ve světě naplnilo.

Potom následují čtení. Lektor se odebere k ambonu a přednáší první čtení. Žalmista nebo zpěvák zpívá žalm, a lid vkládá odpověď. Pak všichni vstanou a kněz říká: Modleme se. Všichni se chvíli potichu modlí. A nakonec kněz říká příslušnou modlitbu.

PNV (čl. 86) popisuje, že předobrazný smysl textů Starého zákona má své naplnění v Novém zákoně a má být zjevně vyjádřen celebrantovou modlitbou po jednotlivých čteních; bude však také prospěšné uvést věřící do tohoto smyslu krátkým poučením. Může to udělat kněz sám nebo jáhen.

Žalm s vkládnou odpovědí lidu po každém čtení zachovává rytmus, který věřícím pomůže ke zbožné účasti. Je třeba dbát na to, aby místo žalmů nebylo používáno lidových popěvek.

Místo responsoriálního žalmu se může vkládat chvíle tichého usebrání. V takovém případě se vynechává chvíle ticha po Modleme se.

1. čtení

O stvoření – Gn 1,1-2,2

Připouští se i kratší čtení Gn 1,1.26-31a o stvoření člověka.

Bůh viděl všechno, co udělal, a bylo to velmi dobré.

Čtení z první knihy Mojžíšovy.

Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. Země však byla pustá a prázdná, temnota byla nad propastnou hlubinou a Boží dech vanul nad vodami. Tu Bůh řekl: „Bud' světlo!“ A bylo světlo. Bůh viděl, že světlo je dobré, a oddělil světlo od temnoty. Bůh nazval světlo dnem a temnotu nocí. Nastal večer, nastalo jitro – den první. Potom Bůh řekl: „Ať je obloha uprostřed vod, ať odděluje jedny vody od druhých!“ A stalo se tak. Bůh udělal oblohu, která oddělila vody pod oblohou od vod nad oblohou. Oblohu nazval Bůh nebem. Nastal večer, nastalo jitro – den druhý. Potom Bůh řekl: „Ať se shromáždí vody, které jsou pod nebem, na jedno místo a ukáže se souš!“ A stalo se tak. Bůh nazval souš zemi a shromážděné vody nazval mořem. Bůh viděl, že je to dobré. Bůh řekl: „Ať vydá země zeleň, semenotvorné rostliny a ovocné stromy, které plodí na zemi ovoce nejrůznějšího druhu, s jádry uvnitř!“ A stalo se tak. Tu země vydala zeleň, semenotvorné rostliny nejrůznějších druhů a stromy nesoucí ovoce s jádry uvnitř, nejrůznějšího druhu. A Bůh viděl, že je to dobré. Nastal večer, nastalo jitro – den třetí. Potom Bůh řekl: „Ať jsou

svítilny na nebeské obloze, aby oddělovaly den od noci a byly jako znamení, ať označují údobí, dny a roky. Ať jsou svítilnami na nebeské obloze a osvětlují zemi!“ A stalo se tak. Bůh udělal dvě velké svítilny: svítilnu větší, aby vládla dni, a svítilnu menší, aby vládla noci, a hvězdy. Bůh je umístil na nebeskou oblohu, aby svítily na zem, vládly dni a noci a oddělovaly světlo od temnoty. Bůh viděl, že je to dobré. Nastal večer, nastalo jitro – den čtvrtý. Potom Bůh řekl: „Ať se hemží voda živočichy a ptáci ať poletují nad zemí na nebeské obloze!“ Bůh stvořil velká vodní zvířata a všechny živočichy nejrůznějších druhů, schopné pohybu, jimiž se hemží voda, a všechny okřídlené tvory nejrůznějších druhů. Bůh viděl, že je to dobré. Bůh jim požehnal slovy: „Plod'te a množte se a naplňte vodu v mořích a ptactvo ať se množí na zemi!“ Nastal večer, nastalo jitro – den pátý. Potom Bůh řekl: „Ať vydá země živočichy různého druhu: krotká zvířata, drobnou zvířenu a divokou zvěř nejrůznějšího druhu.“ A stalo se tak. Bůh udělal různé druhy divoké zvěře, krotkých zvířat a všechny druhy drobné zemské zvířeny. Bůh viděl, že je to dobré. Potom Bůh řekl: „Učiňme člověka jako náš obraz, podle naší podoby. Ať vládne nad mořskými rybami, nad nebeským ptactvem, nad krotkými zvířaty, divokou zvěří a nad veškerou drobnou zvířenou, která se pohybuje po zemi.“ Bůh stvořil člověka jako svůj obraz, jak obraz Boží ho stvořil, stvořil je jako muže a ženu. Bůh jim požehnal slovy: „Plod'te a množte se, naplňte zemi a podmaňte si

ji! Vládněte nad rybami moře, nad ptactvem nebe i nade všemi živočichy, kteří se pohybují po zemi.“ A připojil: „Hle, k jídlu vám dávám všechny semenotvorné rostliny, co jich je na zemi, a všechny stromy, které plodí ovoce s jádry uvnitř. Též veškeré divoké zvěři, všemu nebeskému ptactvu, všemu, co se pohybuje po zemi a má v sobě dech života, dávám za pokrm všechny zelené rostliny.“ A stalo se tak. Bůh viděl všechno, co udělal, a hle – bylo to velmi dobré. Nastal večer, nastalo jitro – den šestý. Tak byla dokončena nebesa, země a všechno, co je oživuje. Sedmého dne Bůh skončil své dílo, které udělal, a přestal sedmého dne s veškerou prací, kterou vykonal. Slyšeli jsme slovo Boží.

Mezizpěv – Žl 104,1-2a.5-6.10+12.13-14b.24+35c

Sešli svého ducha, Hospodine, a obnov tvář země.

Veleb, duše má, Hospodina!

Hospodine, můj Bože, jsi nadmíru velký!

Velebností a vznešeností ses oděl,
světlem se halíš jako pláštěm.

Zemi jsi založil na jejích základech,
nezakolísá na věčné věky.

Oceánem jsi ji přikryl jako šatem,
nad horami stanuly vody.

Pramenům dáváš stékat v potoky,
které plynou mezi horami.

Podél nich hnízdí nebeské ptactvo,
ve větvích švitoří svou píseň.

Ze svých komor zavlažuješ hory,
země se sytí plody tvého díla.
Dáváš růst trávě pro dobytek,
bylinám užitečným člověku.

Jak četná jsou tvá díla, Hospodine!
Všechno jsi moudře učinil,
země je plná tvého tvorstva.
Veleb, duše má, Hospodina!

Nebo: Žl 33,4-5.6-7.12-13.20+22

Země je plná Hospodinovy milosti.

Hospodinovo slovo je správné,
spolehlivé je celé jeho dílo.
Miluje spravedlnost a právo,
země je plná Hospodinovy milosti.

Jeho slovem vznikla nebesa,
dechem jeho úst všechnen jejich zástup.
Vodstva moří shrnuje jako do měchu,
do nádrží slévá oceány.

Blaze národu, jehož Bohem je Hospodin,
blaze lidu, který si vyvolil za svůj majetek.
Z nebe shlíží Hospodin,
vidí všechny smrtelníky.

Naše duše vyhlíží Hospodina,
on sám je naše pomoc a štít.
Ať spočine na nás, Hospodine, tvé milosrdenství,
jak doufáme v tebe.

Modlitba

Četlo-li se čtení o stvoření.

Modleme se. Rozjímáme, Bože, o podivuhodném díle stvoření. * Dej, ať pochopíme, že ještě větší je jiné tvé dílo: * naše vykoupení v plnosti času skrze velikonoční oběť tvého Syna Ježíše Krista. * Neboť on s tebou žije a kraluje na věky věků. **Amen.**

Nebo:

Četlo-li se o stvoření člověka.

Modleme se. Všechno máme od tebe, Bože: * tys nás nejen stvořil, * ale když jsme zhřešili, také jsi nás vykoupil. * Dej, ať svou radost hledáme především v tobě, * neboť jenom ty nám můžeš dát radost plnou a věčnou. * Skrze Krista, našeho Pána. **Amen.**

2. čtení

O Abrahámově oběti – Gn 22,1-18

V MR se připouští i kratší čtení Gn 22,1-2.9a.10-13.15-18.

Oběť našeho praotce Abraháma.

Čtení z první knihy Mojžíšovy.

Bůh zkoušel Abraháma a řekl: „Abraháme!“ Odpověděl: „Tady jsem!“ Bůh pravil: „Vezmi svého syna, svého jediného syna, kterého miluješ, Izáka, a jdi do země Moria a obětuj ho tam jako celopal na jedné z hor, kterou ti označím.“ Abrahám vstal časně zrána, osedlal osla, vzal s sebou dva své služebníky a syna Izáka. Naštípál dříví pro celopal a vypravil se na místo, které mu Bůh jmenoval. Třetího dne, když Abrahám zdvihl oči, uviděl zdálky to místo. Tu pravil Abrahám svým

služebníkům: „Zůstaňte zde s oslem a já s chlapcem půjdeme tamhle, abychom se klaněli, a pak se k vám vrátíme.“ Abrahám vzal dříví na celopal, naložil je na svého syna Izáka a do rukou si vzal oheň a nůž. A tak oba dva šli spolu. Cestou se Izák obrátil na svého otce Abraháma a řekl: „Otče!“ Odpověděl: „Co je, můj synu?“ Izák nato: „Hle, tady je oheň a dříví, ale kde je ovce k celopalu?“ Abrahám odpověděl: „Bůh si vyhlédne ovci k celopalu, můj synu“ – a šli oba dva spolu dál. Když došli na místo od Boha určené, Abrahám tam vystavěl oltář, narovnal dříví, svázal svého syna Izáka a položil ho na oltář, nahoru na dříví. Pak vztáhl Abrahám ruku a vzal nůž, aby zabil svého syna. Ale Hospodinův anděl na něho zavolal z nebe: „Abraháme, Abraháme!“ Ten se ozval: „Tady jsem!“ (Anděl) řekl: „Nevztahuj svou ruku na chlapce a nic mu nedělej, neboť nyní vím, že se bojíš Boha, když mi neodpíráš svého syna, svého jediného syna.“ Abrahám pozdvihl své oči, a hle – za ním beran, který se chytil za rohy v křoví. Abrahám šel, vzal ho a obětoval jako celopal místo svého syna. Abrahám nazval to místo „Hospodin se stará“, proto se dnes říká: „Na hoře, kde se Hospodin stará“. Hospodinův anděl zavolal na Abraháma podruhé z nebe a řekl: „Při sobě samém přísahám – praví Hospodin – že jsi to udělal a neodepřel jsi mi svého syna, svého jediného syna, zahrnu tě požehnáním a rozmnožím tvé potomstvo jako nebeské hvězdy, jako písek na mořském břehu, a tvé potomstvo se zmocní brány svých nepřátel. V tvém potomstvu

budou požehnány všechny národy země za to, že jsi mě poslechl.“
Slyšeli jsme slovo Boží.

Mezizpěv – Žl 16,5+8.9-10.11

Ochraň mě, Bože, neboť se utíkám k tobě.

Ty jsi, Hospodine, mým dědičným podílem i mou číší,
ty mně zachovávaš můj úděl.

Hospodina mám neustále na zřeteli,
nezakolísám, když je mi po pravici.

Proto se raduje mé srdce, má duše plesá,
i mé tělo bydlí v bezpečí,
neboť nezanecháš mou duši v podsvětí,
nedopustíš, aby tvůj svatý spatřil porušení.

Ukážeš mi cestu k životu,
u tebe je hojná radost,
po tvé pravici je věčná slast.

Modlitba

Modleme se. Bože, náš nebeský Otče, * tys naším vykoupením skrze oběť tvého Syna * splnil přísahu svému služebníku Abrahámovi, * že se stane otcem všech národů: * neboť křtem přijímáš lidi všech národů * za syny svého zaslíbení. * Prosíme tě: * Ustavičně si shromažďuj svůj lid, * aby všechny národy našly požehnání * v našem Pánu Ježíši Kristu. * Neboť on s tebou žije a kraluje na věky věků. **Amen.**

3. čtení

O přechodu Rudým mořem – Ex 14,15-15,1

Toto čtení se svým kantikem nikdy nemá vynechávat.

Synové Izraele šli středem moře po souši.

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy.

Hospodin pravil Mojžíšovi: „Co ke mně křičíš? Poruč synům Izraele, ať táhnou dál! A ty zdvihni svou hůl, vztáhni ruku nad moře a rozděl ho, aby synové Izraele mohli jít středem moře po souši. A já zatvrdím srdce Egyptanů, takže půjdou za nimi. Ukážu svou moc na faraónovi, na celém jeho vojsku, na jeho vozech a jezdcích, aby Egyptané poznali, že já jsem Hospodin, když ukážu svou moc na faraónovi, na jeho vozech a jezdcích.“ Boží anděl, který šel před táborem Izraelitů, změnil místo a šel za nimi. Také oblačný sloup změnil místo a položil se za ně. Přišel tak mezi tábor Egyptanů a mezi tábor Izraelitů. Byla tma a mlha. Tak přešla noc a po celou noc se jedni nepřiblížili k druhým. Mojžíš vztáhl svou ruku nad moře a Hospodin hnal moře prudkým žhavým větrem po celou noc zpět a moře vysušil. Vody se rozdělily a voda stála jako zeď po pravici i po levici, takže synové Izraele šli středem moře po souši. Egyptané je následovali. Všichni faraónovi koně, jeho vozy a jezdci šli za nimi středem moře. Když nadešla doba ranní hlídky, pohleděl Hospodin z ohnivého a oblačného sloupu na tábor Egyptanů a způsobil zmatek v jejich táboře; zadrhl jim kola u vozů, takže mohli pokračovat v jízdě jen s velkými obtížemi. Proto Egyptané křičeli: „Utečme před Izraelem, vždyť Hospodin bojuje za ně proti Egyptanům!“ Hospodin nařídil Mojžíšovi: „Vztáhni svou ruku nad moře, aby se

vody vrátily na Egyptány, na jejich vozy i jezdce!“ Když tedy Mojžíš vztáhl svou ruku nad moře, moře se vrátilo časně zrána na své původní místo. Egyptané prchali proti němu a Hospodin je vrhl doprostřed moře. Vody se valily nazpět a zaplavily vozy i jezdce a celé faraónovo vojsko, které se hnalo za nimi do moře, a nezbyl z nich ani jeden. Synové Izraele však prošli středem moře po souši a voda jim stála jako zeď po pravici i po levici. Tak Hospodin vysvobodil v ten den Izraelity z moci Egyptanů a Izraelité viděli mrtvé Egyptány na mořském břehu a pocítili mocnou ruku, kterou Hospodin zasáhl proti Egyptanům. Lid se bál Hospodina a věřil jemu i jeho služebníkovi Mojžíšovi. Tehdy zazpíval Mojžíš se syny Izraele tuto píseň Hospodinu:

Mezizpěv – Ex 15,1-2.3-4.5-6.17-18

Chci zpívat Hospodinu, neboť je velmi vznešený.

Chci zpívat Hospodinu, neboť je velmi vznešený,
koně i jezdce svrhl do moře.

Hospodin je má síla, jej opěvuji,
stal se mou spásou.

On je můj Bůh, a já ho chválím,
Bůh mého otce, a já ho oslavuji.

Hospodin je hrdina ve válce,
jeho jméno je Hospodin.

Faraónovy vozy a jeho vojsko svrhl do moře,
výkvět jeho reků byl potopen v Rákosovém moři.

Hlubiny je přikryly,
zřítily se do propasti jako kámen.

Tvá pravice, Hospodine, ukazuje svou moc a sílu,
tvá pravice, Hospodine, drtí nepřátele.

Přivedeš a zasadiš svůj lid na hoře, na svém vlastnictví,
na místě, kde si, Hospodine, buduješ své sídlo,
ve svatyni, Pane, kterou vystavěly tvé ruce.
Hospodin bude kralovat navěky a navždy.

Modlitba

Modleme se. Bože, to, o čem jsme nyní slyšeli ze Starého zákona, * je pro nás stále živé. * Ani dnes nepřestáváš konat své podivuhodné skutky, * a cos vykonal kdysi, * je předobrazem toho, co konáš křtem mezi námi. * Vysvobodil jsi z otroctví svůj vyvolený národ, * vysvobod' z otroctví hříchu celý svět * a uskutečni na nás své zaslíbení, * které jsi dal Abrahámovi a jeho potomkům. * Skrze Krista, našeho Pána. **Amen.**

Nebo:

Modleme se. Bože, ve světle tvého evangelia * nově vidíme podivuhodné skutky, * které konáš od počátku světa: * vody Rudého moře nám připomínají křest * a Izrael vysvobozený z otroctví je obrazem tvé církve. * Prosíme tě: * Vlož víru do lidských srdcí * a dej nám svého svatého Ducha, * ať se tvůj vyvolený lid shromažďuje ze všech národů světa. * Skrze Krista, našeho Pána. **Amen.**

4. čtení

O novém Jeruzalémě – Iz 54,5-14

Ve věčné lásce se nad tebou slituje Hospodin, tvůj vykupitel.

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Hospodin mluví ke (své nevěstě) Jeruzalému: Neboj se, nebudeš zklamána, vždyť tvým manželem bude tvůj stvořitel, Hospodin zástupů je jeho jméno; tvým vykupitelem je Svatý Izraele, nazývá se: Bůh celé země. Ano, jak opuštěnou ženu, sklíčenou na duchu, povolal tě Hospodin. Může být zavržena manželka z mládí? – pravil tvůj Bůh. Na maličkou chvíli jsem tě opustil, avšak s velkým slitováním se tě znovu ujmu. Ve výbuchu hněvu jsem skryl na chvíli před tebou svou tvář; ve věčné lásce se však nad tebou slituji – pravil Hospodin, tvůj vykupitel. Chci jednat jako za dnů Noemových: tehdy jsem přísahal, že již nezaleji Noemovou potopou zemi, nyní přísahám, že se již na tebe nerozhněvám, nebudu ti hrozit. I kdyby hory ustoupily a pahorky kolísaly, má láska od tebe neustoupí, nezakolísá moje smlouva, která dává pokoj – pravil Hospodin, který tě miluje. Ubohá, šlehaná bouří, bez útěchy! Hle, položím tvé kameny na granáty, základy tvé na safíry, tvá cimbuří udělám z rubínů, brány tvé z křišťálů, všechny tvé hradby z drahokamů. Všichni tvoji synové budou Hospodinovými učedníky, štěstí tvých synů bude veliké. Na spravedlnosti budeš založena, zbavena útlaku, nebudeš se bát, (zbavena) hrůzy – už se k tobě nepřiblíží.

Slyšeli jsme slovo Boží.

Mezizpěv – Žl 30,2+4.5-6.11+12a+13b

Chci tě oslavovat, Hospodine, neboť jsi mě vysvobodil.

Chci tě oslavovat, Hospodine, neboť jsi mě vysvobodil,
nedopřál jsi, aby se nade mnou radovali moji nepřátelé.
Hospodine, z podsvětí jsi vyvedl mou duši,
zachovals mi život mezi těmi, kteří do hrobu klesli.

Zpívejte Hospodinu, jeho zbožní,
a vzdávejte díky jeho svatému jménu!

Vždyť jeho hněv trvá chvíli,
ale jeho laskavost po celý život,
zvečera se uhostí pláč,
zjitra však jásot.

Slyš, Hospodine, a smiluj se nade mnou,
pomoz mi, Hospodine!

Můj nářek jsi obrátil v tanec,
Hospodine, můj Bože, chci tě chválit navěky!

Modlitba

Modleme se. Všemohoucí, věčný Bože, * pro slávu svého jména rozpomeň se na zaslíbení, * kterými jsi odměnil víru praotců, * uskutečňuj je uprostřed nás a ukaž, * že se v církvi naděje praotců naplňuje. * Skrze Krista, našeho Pána. **Amen.**

5. čtení

O spáse všem zdarma nabídnuté – Iz 55,1-11

Pojďte ke mně, a naplní vás nový život! Sjednám s vámi věčnou smlouvu.

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Toto praví Hospodin: „Nuže, vy všichni, kteří žízníte, pojd'te k vodě; i když jste bez stříbra, pojd'te, zásobte se a jezte, pojd'te a kupujte bez stříbra a zdarma víno a mléko! Proč odvažovat stříbro za to, co není chléb, svůj výdělek za to, co nesytí? Slyšte mě a budete hodovat, vychutnávat tučná jídla! Nakloňte ucho své a pojd'te ke mně! Poslouchejte, a naplní vás nový život! Uzavřu s vámi věčnou smlouvu na věrných slibech daných Davidovi. Hle, národům jsem ho ustanovil zákonodárcem, knížetem a vládcem kmenů. Přivoláš národ, který neznáš, a národy, které tě neznaly, přiběhnou k tobě kvůli Hospodinu, tvému Bohu, kvůli Svatému Izraele, který tě oslavil. Hledejte Hospodina, když je možné ho najít, vzývejte ho, když je blízko! Ať přestane bezbožník hřešit, zločinec ať (změní) své smýšlení; ať se obrátí k Hospodinu, a on se nad ním smiluje, k našemu Bohu, který mnoho odpouští, neboť nejsou mé myšlenky myšlenky vaše ani vaše chování není podobné mému – praví Hospodin. O kolik totiž převyšují nebesa zemi, o to se liší mé chování od vašeho, mé smýšlení od smýšlení vašeho. Jako déšť a sníh padá z nebe a nevrací se tam, ale svlažuje zemi a působí, že může rodit a rašit, ona pak obdařuje semenem rozsévače a chlebem toho, kdo jí, tak se stane s mým slovem, které vyjde z mých úst: nevrátí se ke mně bez účinku, ale vše, co jsem chtěl, vykoná a zdaří se mu, k čemu jsem ho poslal.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Mezizpěv – Iz 12,2-3.4bcd.5-6**S radostí budete vážit vodu z pramenů spásy.**

Bůh je má spása!

Bez obavy mohu doufat.

Hospodin je má síla a má chvála,
stal se mou spásou.

S radostí budete vážit vodu - z pramenů spásy.

Děkujte Hospodinu, vzývejte jeho jméno!

Hlásejte mezi národy jeho díla,
zvěstujte vznešenost jeho jména!

Zpívejte Hospodinu, neboť učinil velkolepé věci,
ať je to známé po celé zemi!

Plesejte a jásejte, obyvatelé Siónu,
neboť velikým uprostřed vás je Svatý Izraele.

Modlitba

Modleme se. Všemohoucí, věčný Bože, naše jediná naděje, * splň nám sliby, kteréš dal ústy svých proroků. * Vždyť bez tvé pomoci nic nezmůžeme * a jen v tobě je naše síla. * Skrze Krista, našeho Pána. **Amen.**

6. čtení**O prameni moudrosti – Bar 3,9-15.32-4,4**

Chod' po cestě vstříc světlu Hospodinovy moudrosti.

Čtení z knihy proroka Barucha.

Slyš, Izraeli, přikázání života, napni sluch, abys poznal moudrost! Čím to, Izraeli, že jsi v nepřátelské zemi, že chřadneš v cizí zemi, poskvrněn jako mrtvoly, že jsi připočten k těm, kteří sestoupili do podsvětí? Opustil jsi

studnici moudrosti! Neboť kdybys byl chodil po Boží cestě, přebýval bys v pokoji navěky. Nauč se, kde je poznání, kde síla, kde důvtip, abys tím poznal, kde je dlouhý věk a život, kde v pokoji září oči. Kdo našel místo moudrosti, kdo vešel do jejích pokladnic? Zná ji však ten, který ví všechno, svým důmyslem ji vynášel; který založil zemi na věčné časy a naplnil ji zvířaty; který vypouští světlo, a ono jde, volá na ně, a ono ho poslouchá s třesením. Hvězdy vesele září na svých místech; zavolá-li je, řeknou: „Tady jsme!“ – a s radostí svítí svému Tvůrci. To je náš Bůh, nemůže být jiný k němu přirovnán. Vynášel všechny cesty k moudrosti a dal je svému služebníku Jakobovi a Izraeli, svému miláčkov. Potom se (moudrost) ukázala na zemi a stýkala se s lidmi. Ona je knihou Božích přikázání a zákonem, který platí na věčné časy; všichni, kteří se jí drží, (přijdou) k životu, k smrti pak ti, kdo ji opustili. Obrát se, Jakube, a uchop ji, chod' po cestě v jejím lesku, vstříc jejímu světlu! Svou slávu nedávej jinému ani to, co ti prospívá, cizímu národu. Blahoslavení jsme, Izraeli, že známe, co se líbí Bohu. Slyšeli jsme slovo Boží.

Mezizpěv – Žl 19,8.9.10.11

Pane, ty máš slova věčného života.

Hospodinův zákon je dokonalý, občerstvuje duši,
Hospodinův příkaz je spolehlivý,
nezkušenému dává moudrost.

Hospodinovy předpisy jsou správné,
působí radost srdci,
Hospodinův rozkaz je jasný, osvětluje oči.

Bázeň před Hospodinem je upřímná, trvá navěky,
Hospodinovy výroky jsou pravdivé,
všechny jsou spravedlivé.

Dražší jsou nad zlato, nad hojnost ryzího zlata,
sladší jsou nad med, nad šťávu z plástů.

Modlitba

Modleme se. Bože, ty stále povoláváš do církve lidi,
* kteří tě dosud neznali; * a tak tvá církev roste. *
Chraň všechny, které jsi povolal ke křtu, * ať neopustí
tebe, studnici moudrosti, * ale chodí věrně po tvých
cestách. * Skrze Krista, našeho Pána. **Amen.**

7. čtení

O novém srdci a novém duchu – Ez 36,16-17a.18-28

Pokropím vás očistnou vodou a dám vám nové srdce.

Čtení z knihy proroka Ezechiela.

Hospodin mě oslovil: „Synu člověka, když bydlel Izraelův dům ve své vlasti, poskvřnil ji svým chováním i svými skutky. Proto jsem na ně vylil svůj hněv pro krev, kterou prolili na zemi, znesvěcenou jejich modlami. Rozptýlil jsem je mezi národy, do zemí rozehnal, soudil jsem je podle jejich chování a skutků. Kamkoli však přišli mezi národy, znesvěcovali mé svaté jméno, neboť se říkalo: Je to lid Hospodinův, a přece museli vyjít z jeho země! Slitoval jsem se tedy nad svým svatým jménem,

znesvěceným od Izraelova domu mezi národy, k nimž přišli. Proto řekni Izraelovu domu: Tak praví Pán, Hospodin: Nedělám to pro vás, Izraelův dome, ale pro své svaté jméno, které jste znesvětili mezi národy, k nimž jste přišli. Posvětim své veliké jméno, znesvěcené mezi národy. Vy jste ho mezi nimi znesvětili! Tu poznají národy, že já jsem Hospodin – praví Pán, Hospodin – až na vás před jejich očima dokážu, že jsem svatý! Vezmu vás z národů, shromáždím vás ze všech zemí a přivedu vás do vaší vlasti. Pokropím vás očistnou vodou a budete čistí od všech svých nečistot, očistím vás od všech vašich model. Dám vám nové srdce, vložím do vás nového ducha, odejmu z vašeho těla srdce kamenné a dám vám srdce z masa. Vložím do vás svého ducha a způsobím, že budete žít podle mých zákonů, zachovávat má přikázání a plnit je. Budete bydlet v zemi, kterou jsem dal vašim otcům, budete mým lidem a já budu vaším Bohem.”

Slyšeli jsme slovo Boží.

Mezizpěv – Žl 42,3.5bcd; 43,3.4

Jako laň prahne po vodách bystřin, tak prahne má duše po tobě, Bože!

Má duše žízní po Bohu, po živém Bohu:
kdy už smím přijít a spatřit Boží tvář?

Vzpomínám, jak jsem putoval v zástupu,
jak jsem je vodíval k Božímu domu
s hlasitým jástem a chvalozpěvem
ve svátečním průvodu.

Sešli své světlo a svou věrnost: ty ať mě vedou
a přivedou na tvou svatou horu a do tvých stanů.

Pak přistoupím k Božímu oltáři,
k Bohu, který mě naplňuje radostí.

Oslavím tě citerou,
Bože, můj Bože!

Nebo, uděluje-li se křest: Iz 12,2-3.4bcd.5-6, jako po 5. čtení
Nebo: Žl 51,12-13.14-15.18-19

Stvoř mi čisté srdce, Bože!

Stvoř mi čisté srdce, Bože!

Obnov ve mně ducha vytrvalosti.

Neodvrhuj mě od své tváře
a neodnímej mi svého svatého ducha.

Vrať mi radost ze své ochrany
a posilni mou velkodušnost.

Bezbožné budu učit tvým cestám
a hříšníci se budou obracet k tobě.

Vždyť nemáš zálibu v oběti,
kdybych věnoval žertvu, nebyla by ti milá.

Mou obětí, Bože, je zkroušený duch,
zkroušeným a pokorným srdcem, Bože, nepohrdneš.

Modlitba

Modleme se. Bože, tvá síla neslábne a tvé světlo nehasne. * Neopustil jsi svůj lid, i když on opouštěl tebe. * Neopouštěj ani nás pro naši hříšnost, * a skrze církve uskutečňuj ve světě své dílo spásy: * Ať celý svět zakouší a poznává, * že se v něm rozptýlené sjednocuje

* a zestárlé obnovuje * a že všechno směřuje k dokonalosti skrze Krista, * původce a počátek všeho. * Neboť on s tebou žije a kraluje na věky věků. **Amen.**

Nebo:

Modleme se. Bože, ty nám svým slovem, * uloženým ve svatých knihách, * ukazuješ smysl slavení velikonoc. * Dej, ať pochopíme, že jsi milosrdný a věrný, * a že se nemusíme bát budoucnosti,

ale můžeme bezpečně spoléhat na to, cos pro nás vykonal. * Skrze Krista, našeho Pána. **Amen.**

Po posledním čtení ze Starého zákona, s příslušným mezizpěvem a modlitbou, se rozsvítí svíce na oltáři. Zpívá se chvalozpěv **Sláva na výsostech Bohu** a přitom, podle místních zvyklostí, vyzvánějí zvony.

Po tomto chvalozpěvu říká kněz obvyklým způsobem vstupní modlitbu:

Modlitba

Modleme se. Děkujeme ti, Bože, * že nám dáváš účast na slávě této veliké noci vzkříšení * svého Syna, našeho Pána Ježíše Krista, * a prosíme tě, * vyslyš modlitby těch, které jsi přijal za své syny: * oživ v církvi svého ducha a obnov nás, * abychom ti sloužili v duchu a v pravdě.

Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on z tebou v jednotě Ducha Svatého žije a kraluje na věky věků. **Amen.**

Všichni se posadí (CE, čl. 351).

8. čtení

Epištola – Řím 6,3-11

Dokument PNV (čl. 87) upozorňuje na povzbudivá slova Apoštolova o křtu, kterým jsme vštípeni do Kristova velikonočního tajemství.

Kristus vzkříšený z mrtvých už neumírá

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři! My všichni, kteří jsme byli křtem ponořeni v Krista Ježíše, byli jsme tím křtem ponořeni do jeho smrti. Tím křestním ponořením do jeho smrti byli jsme spolu s ním pohřbeni. A jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých Otcovou slávou, tak i my teď musíme žít novým životem. Neboť jestliže jsme s ním srostli tak, že jsme mu podobní v jeho smrti, budeme mu tak podobní i v jeho zmrtvýchvstání. Vždyť přece víme, že starý člověk v nás byl spolu s ním ukřižován, aby ztratila svou moc hříšná přirozenost a my abychom už hříchu neotročili. Neboť kdo umřel, je osvobozen od hříchu. Jestliže jsme však s Kristem umřeli, jsme přesvědčeni, že spolu s ním také budeme žít. Víme totiž, že Kristus vzkříšený z mrtvých už neumírá, smrt nad ním už nemá vládu. Kdo umřel, umřel hříchu jednou provždy, a když žije, žije pro Boha. Tak i vy se považujte za mrtvé hříchu, ale za žijící Bohu, když jste spojeni s Kristem Ježíšem.

Slyšeli jsme slovo Boží.

Po epištole všichni vstanou. Kněz slavnostně zazpívá **Aleluja** a všichni opakují po něm.

Podle Caeremoniale episcoporum (čl. 352) má kněz třikrát zazpívat „Aleluja“, přitom pokaždé zvyšovat hlas a všichni po něm mají opakovat.

Žalmista nebo zpěvák zpívá žalm a lid odpovídá Aleluja. Je-li třeba může žalmista sám (místo kněze) i začít zpívat.

Mezizpěv – Žl 118,1-2.16ab+17.22-23

Žalm 118 je podle Přípravy na velikonoční svátky a jejich slavení (čl. 87) vybrán, protože jej apoštolové tolikrát citovali při hlásání velikonočního poselství.

Aleluja, aleluja, aleluja.

Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý,
jeho milosrdenství trvá navěky.

Necht' řekne dům Izraelův:

„Jeho milosrdenství trvá navěky.“

Hospodinova pravice mocně zasáhla,

Hospodinova pravice mě pozvedla.

Nezemřu, ale budu žít

a vypravovat o Hospodinových činech.

Kámen, který stavitelé zavrhli,

stal se kvádrem nárožním.

Hospodinovým řízením se tak stalo,

je to podivuhodné v našich očích.

MR připomíná, že kněz před evangeliem obvyklým způsobem vloží kadidlo a požehná jáhnovi.

Při evangeliu se nepřinášejí světla, ale jen kadidlo (pokud se ho užívá).

Jako vrchol celé bohoslužby slova je zvěstováno evangelium o vzkříšení Páně (PNV, čl. 87).

Evangelium

Evangelium v cyklu A – Mt 28,1-10

Byl vzkříšen z mrtvých a jde před vámi do Galileje.

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Po sobotě, na úsvitu prvního dne v týdnu, přišla Marie Magdalská a druhá Marie podívat se na hrob. Vtom nastalo velké zemětřesení, neboť anděl Páně sestoupil

z nebe, přistoupil, odvalil kámen a posadil se na něj. Jeho zjev byl jako blesk a jeho roucho bílé jako sníh. Strachem z něho se strážci zděsili a klesli jako mrtví. Anděl promluvil k ženám: „Vy se nebojte. Víím, že hledáte Ježíše ukřižovaného. Není tady. Byl vzkříšen, jak řekl. Pojdte a podívejte se na to místo, kam byl položen. A rychle jděte a povězte jeho učedníkům, že byl vzkříšen z mrtvých. Jde před vámi do Galileje, tam ho uvidíte. To jsem vám měl povědět.“ (Ženy) rychle odešly od hrobu a se strachem i s velkou radostí to běžely oznámit jeho učedníkům. Vtom šel Ježíš proti nim a řekl jim: „Budte zdrávy!“ Přistoupily, objaly mu nohy a poklonily se mu. Tu jim Ježíš řekl: „Nebojte se! Jděte a oznamte mým bratřím, ať odejdou do Galileje. Tam mě uvidí.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Evangelium v cyklu B – Mk 16,1-7

Ježíš Nazaretský, který byl ukřižován, byl vzkříšen.

Slova svatého evangelia podle Marka.

Když bylo po sobotě, Marie Magdalská, Jakubova matka Marie a Salome nakoupily vonné oleje, aby šly Ježíše pomazat. Záhy zrána první den v týdnu přišly k hrobu, když právě vycházelo slunce. Říkaly si mezi sebou: „Kdo nám odvalí kámen od vchodu do hrobky?“ Když se podívaly, spatřily, že kámen je odvalen. Byl totiž velmi veliký. Vešly do hrobky a uviděly tam na pravé straně sedět mladého muže oděného bílým rouchem – a polekaly se. On však jim řekl: „Nelekejte se! Hledáte Ježíše Nazaretského, ukřižovaného? Byl vzkříšen, není

tady. Zde je to místo, kam ho položili. Ale jděte a povězte jeho učedníkům, i Petrovi: Jde před vámi do Galileje, tam ho uvidíte, jak vám řekl.”

Slyšeli jsme slovo Boží.

Evangelium v cyklu C – Lk 24,1-12

Proč hledáte živého mezi mrtvými?

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Prvního dne v týdnu časně ráno přišly (ženy) ke hrobu a nesly vonné oleje, které si připravily. Nalezly kámen od hrobu odvalený, a když vešly, tělo Pána Ježíše nenašly. A jak nad tím byly v rozpacích, najednou u nich stáli dva muži v oslnivě bílém rouchu. Zmocnila se jich bázeň a sklopily oči k zemi. Muži jim řekli: „Proč hledáte živého mezi mrtvými? Není tady, byl vzkříšen. Vzpomeňte si, jak vám říkal, když byl ještě v Galileji: Syn člověka musí být vydán do rukou hříšným lidem, být ukřižován a třetího dne vstát.” Vzpomněly si na ta jeho slova, vrátily se od hrobu a oznámily to všechno jedenácti (učedníkům) a všem ostatním. Byly to Marie Magdalská, Jana a Marie, (matka) Jakubova; a ještě některé jiné, které byly s nimi, to všechno pověděly apoštolům. Těm ta slova připadala jako plané řeči a nevěřili jim. Petr se však zvedl a běžel k hrobu. Naklonil se dovnitř a viděl jen pruhy plátna. Vrátil se celý udiven nad tím, co se stalo.

Slyšeli jsme slovo Boží.

Hned po evangeliu je homilie.

I když je krátká, podle MR se nemá vynechávat.

III. KŘESTNÍ BOHOSLUŽBA

Kněz a přísluhující se odeberou ke křtitelnici, je-li v dohledu shromážděných věřících. Není-li křtelnice snadno viditelná, koná se svěcení v presbytáři, kde je připravena nádoba s vodou.

Má-li být udělován křest, jsou před shromážděnou obec povoláni katechumeni, které doprovázejí kmotři. Jsou-li křtěny malé děti, přinesou je rodiče a kmotři.

Potom kněz promluví k přítomným těmito anebo podobnými slovy:

Bůh chce rozmnožit naše shromáždění křtem tohoto vyvoleného (této vyvolené, těchto vyvolených).
Provázejme ho (ji, je) ke křtu svými modlitbami ve společenství všech svatých.

Dva zpěváci zpívají litanie. Všichni stojí (vzhledem k velikonoční době) a odpovídají.

Koná-li se delší průvod ke křtitelnici, zpívají se litanie během průvodu; v tom případě jsou katechumeni povoláni před průvodem. V čele průvodu se nese velikonoční svíce, za ní jdou katechumeni s kmotry, potom přísluhující, jáhen a kněz. Výzvu k přítomným říká kněz až před žehnáním křestní vody.

Litanie

V litaniích se mohou přidat některá další jména svatých, především titulárního světce kostela nebo místního patrona a křestních patronů těch, kdo přijímají křest.

Pane, smiluj se.

Kriste, smiluj se.

Pane, smiluj se.

Nebo:

Pane, smiluj se.

Kriste, smiluj se.

Pane, smiluj se.

Svatý Františku Xaverský,	<i>oroduj za nás.</i>
Svatý Jene Maria Vianneyi,	<i>oroduj za nás.</i>
Svatá Kateřino Sienská,	<i>oroduj za nás.</i>
Svatá Terezie od Ježíše,	<i>oroduj za nás.</i>
Všichni svatí a světice Boží,	<i>orodujte za nás.</i>
Měj s námi slitování,	<i>vysvobod' nás, Pane.</i>
Ode všeho zlého	<i>vysvobod' nás, Pane.</i>
Ode všeho hříchu	<i>vysvobod' nás, Pane.</i>
Od smrti věčné	<i>vysvobod' nás, Pane.</i>
Svým vtělením	<i>vysvobod' nás, Pane.</i>
Svou smrtí a zmrtvýchvstáním	<i>vysvobod' nás, Pane.</i>
Sesláním Ducha Svatého	<i>vysvobod' nás, Pane.</i>
I když jsme hříšníci,	<i>prosíme tě, vyslyš nás.</i>
Dej těmto vyvoleným, ať se ve křtu	
narodí k tvému životu,	<i>prosíme tě, vyslyš nás.</i>
Ježíši, Synu Boha živého,	<i>prosíme tě, vyslyš nás.</i>

Bude-li po svěcení vody následovat křest, modlí se nyní kněz za přítomné katechumeny:

MR upřesňuje, že má přítom kněz rozpjaté ruce.

Všemohoucí, věčný Bože, sešli svého Ducha na tohoto svého služebníka (tuto svou služebnici, tyto své služebníky [N. a N.]), * který se má (která se má, kteří se mají) skrze křest narodit k tvému životu, * a stůj při nás se svou láskou, * až ho (ji, je) budeme křtít: * učiň ty sám svou mocí, čeho je naše pokorná služba znamením. * Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Svěcení vody

Potom kněz světí křestní vodu. S rozepjatýma rukama říká následující modlitbu:

Všemohoucí, věčný Bože, * tvá neviditelná moc působí, * že svátosti jsou viditelným znamením tvé milosti. * Stvořil jsi vodu a při různých příležitostech jsi ukazoval, * že její účinky naznačují náš křest.

Už na počátku, když se tvůj Duch vznášel nad vodami, * vložil jsi, Bože, do vody život a požehnání. * A když jsi v přívalech potopy zničil hřích, * stala se voda znamením nové spravedlnosti a nového života. * Když jsi převáděl svůj lid z egyptského otroctví Rudým mořem, * myslel jsi na ty, kdo budou pokřtěni.

A když byl tvůj Syn pokřtěn vodou Jordánu, * pomazal jsi ho Duchem svatým; * když visel na kříži, * vytryskla z jeho probodeného srdce krev a voda, * a když vstal z mrtvých, dal učedníkům přikázání: * Jděte a učte všechny národy * a křtěte je ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého.

Shlédni tedy, Bože, na svou církev * a otevři jí pramen vody, tryskající do života věčného. * Kéž tvůj svatý Duch učiní tuto vodu * znamením milosti tvého jednorozeného Syna: * Ať svátost křtu smyje všechno staré a špatné, * aby člověk, stvořený k tvému obrazu, * povstal z vody a z Ducha svatého k účasti na tvém životě.

Pokud uzná za vhodné, **kněz ponoří paškál do vody** – jednou nebo třikrát – a pokračuje:

Prosíme tě, Bože: * Ať skrze tvého Syna * sestoupí do tohoto křestního pramene síla Ducha Svatého,

Drží paškál ve vodě a pokračuje:

aby všichni, kdo budou ve křtu * spolu s Kristem pohřbeni, * ve křtu s ním také vstali ze smrti k životu. * Neboť on s tebou žije a kraluje na věky věků. Amen.

Potom kněz vytáhne paškál z vody a zvolá:

Prameny, velebte Pána, * chvalte a oslavujte ho navěky.

Nebo jiné zvolání.

Po posvěcení křestní vody a následující aklamaci lidu kněz vstojе vyzývá dospělé křtěnce, aby se spolu s rodiči a kmotry malých dětí **odřekli ducha zla**, jak je to uvedeno v křestních obřadech. Pokud dospělí křtěnci nebyli už dříve pomazáni olejem, při obřadech bezprostředně připravujících na křest, vykoná se **pomazání olejem katechumenů** v tuto chvíli. Potom kněz jednotlivě od každého dospělého křtěnce a, mají-li být pokřtěny také malé děti, společně od jejich rodičů a kmotrů vyžádá **trojí vyznání víry**, jak je to uvedeno v křestních obřadech. Je-li počet křtěnců velký, může se obřad upravit tak, že hned po odpovědi křtěnců, kmotrů a rodičů celebrant vyžádá a přijme obnovu křestního vyznání všech přítomných. Následuje **křest dospělých křtěnců a dětí**. Děti maže kněz po křtu **křížmem**. Všem, dospělým i dětem, se předá **bílé roucho**. Potom kněz nebo jáhen přijme z rukou přísluhujícího paškál a **rozsvěcuje se svíce** pro nově pokřtěné. Biskup nebo, není-li přítomen, kněz, který dospělé pokřtil, udělí jim v presbytáři hned **svátost biřmování**, jak je to uvedeno v pontifikálu či v rituálu.

Zřeknutí se zlého

Celebrant použije některého z následujících tří způsobů; při větším počtu čekatelů křtu odpovídají na tyto otázky společně.

První způsob

Celebrant: Zříkáte se ducha zla, všeho, co působí, i všeho, čím se pyšní?

Čekatel křtu: Ano.

Druhý způsob

Celebrant: Zříkáte se ducha zla?

Čekatel křtu: Ano.

Celebrant: I všeho, co působí?

Čekatel křtu: Ano.

Celebrant: I všeho, čím se pyšní?

Čekatel křtu: Ano.

Třetí způsob

Celebrant: Chcete žít ve svobodě dětí Božích a zříkáte se proto hříchu?

Čekatel křtu: Ano.

Celebrant: Chcete, aby vás nikdy hřích neovládl, a zříkáte se proto všeho, co k němu láká?

Čekatel křtu: Ano.

Celebrant: Zříkáte se tedy ducha zla a všeho, co působí a čím se pyšní?

Čekatel křtu: Ano.

Mazání olejem katechumenů

Pokud se mazání olejem katechumenů nekonalo už při bezprostřední přípravě na křest, vykoná ho celebrant nyní; říká přitom:

Olej, kterým vás mažu, je znamením síly. * Vaší silou ať je Kristus, náš Pán a Spasitel, * neboť on žije a kraluje na věky věků.

Čekatel křtu: Amen.

Toto mazání olejem katechumenů se dělá na prsou nebo na obou rukou nebo, pokud se to zdá být vhodné, i na jiných částech těla. Je-li čekatelů křtu větší počet, mohou celebrantovi pomáhat další kněží a jáhnové.

Vyznání víry

Potom, je-li třeba, řekne kmotr nebo kmotra celebrantovi jméno svého svěřence. A celebrant klade čekateli křtu (každému zvlášť) tyto otázky:

Celebrant: [N], věříte v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země?

Čekatel křtu: Věřím.

Celebrant: Věříte v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, jenž se narodil z Marie Panny, byl ukřižován a pohřben, vstal z mrtvých a sedí po pravici Otcově?

Čekatel křtu: Věřím.

Celebrant: Věříte v Ducha Svatého, svatou církev obecnou, společenství svatých, odpuštění hříchů, vzkříšení mrtvých a život věčný?

Čekatel křtu: Věřím.

Hned po poslední odpovědi následuje obmytí křestní vodou.

Křest

Uděluje-li se **křest litím vody**, celebrant nabere křestní vodu, třikrát ji lije na skloněnou hlavu křtěnce a křtí ho ve jménu Nejsvětější Trojice:

[N], já vás křtím ve jménu Otce	lije poprvé
i Syna	lije podruhé
i Ducha Svatého.	lije potřetí.

Kmotr nebo kmotra (anebo oba) vloží přitom pravou ruku na pravé rameno křtěnce.

Uděluje-li se **křest ponořením** celého těla nebo pouze hlavy, je třeba dbát na to, aby se to nedělo způsobem, který by urážel stud a slušnost. Celebrant křtěnce nebo jeho hlavu třikrát ponořuje a pozvedá a jednou přitom vzývá Nejsvětější Trojici:

[N], já vás křtím ve jménu Otce	ponořuje poprvé
i Syna	ponořuje podruhé
i Ducha Svatého.	ponořuje potřetí.

Kmotr nebo kmotra (anebo oba) se přitom křtěnce dotýkají.

Je vhodné, aby po křtu následovalo krátké zvolání lidu např.:

1 – Řím 6, 4

Křestním ponořením do Kristovy smrti byli jsme spolu s ním pohřbeni; a jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých Otcovou slávou, tak i my teď musíme žít novým životem.

2 – Srv. Gal 3, 26 – 27

Všichni jsme Boží děti skrze víru v Ježíše Krista; my všichni, pokřtění v Kristu, oblékli jsme se v Krista.

3 – Ef 1, 3. 5

Bůh nás zahrnul rozmanitými duchovními dary, ze svého svobodného rozhodnutí nás předurčil, abychom byli přijati za jeho děti skrze Ježíše Krista.

4 – Ef 4, 5 – 6

Jeden Pán, jedna víra, jeden křest; jeden Bůh a Otec všech, který je nade všemi, proniká všecky a je ve všech.

5 – Kol, 13

Bůh nás vytrhl z moci temnosti a převedl do království svého milovaného Syna.

6 – Žid 10, 22 – 23

Srdce je očištěné od zlého svědomí a tělo omyté v čisté vodě; držme se pevně naděje, kterou vyznáváme, protože věrný je ten, kdo nám ten slib dal.

7 – Srv. 1 Petr 1,2

Bůh nás obnovil k novému životu, aleluja.

8 – Srv. 1 Petr 2,9

Vy jste rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý; rozhlašujte, jak veliké věci vykonal ten, který nás povolal ze tmy ke svému podivuhodnému světlu.

9 – Srv. 1 Jan 3, 1

Bůh Otec nám projevil velikou lásku: smíme se nazývat Božími dětmi.

10 – 1 Jan 4, 16

Bůh je láska; kdo zůstává v lásce, zůstává v Bohu a Bůh zůstává v něm.

Nebo vhodný zpěv vyjadřující radost, vděčnost a děkování za přijatou Boží milost.

Při větším počtu křtěnců mohou celebrantovi pomáhat další kněží nebo jáhnové; každý z nich při ponořování nebo lití vody zároveň také říká příslušná slova. Trvá-li udělování křtu delší dobu, může přitom lid zpívat nebo se mohou číst biblické texty-anebo se zachová posvátné ticho.

Pomazání křížmem

Pokud se z nějakého zvláštního důvodu biřmování odděluje od křtu, vykoná celebrant po obmytí křestní vodou pomazání křížmem. Nejprve říká (pouze jednou, i při více křtěncích):

Všemohoucí Bůh vás vysvobodil z hříchu, * dal vám život z vody a z Ducha Svatého, * přijal vás do společenství svého lidu. * A jako pomazal svého Syna, našeho Pána Ježíše Krista, * na kněze, proroka a krále, * označuje posvátným olejem i vás, * neboť patříte ke Kristu navěky.

Pokřtěný: Amen.

Potom celebrant pokřtěného maže křížmem na temeni hlavy; nic přitom neříká. Při větším počtu křtěnců mohou některé z nich mazat křížmem další kněží nebo jáhnové.

Obléknutí do bílého roucha

Celebrant říká:

[N.], Bůh vás oblékl v Krista * a učinil z vás nového člověka. * Znamením této důstojnosti je bílé roucho, * které dostáváte. * Doneste je bez poskvrny až před soud * našeho Pána, Ježíše Krista, * abyste měl(a) život věčný.

Pokřtěný: Amen.

Při slovech Znamením této důstojnosti je bílé roucho obléká kmotr nebo kmotra pokřtěnému bílé roucho. Podle vhodnosti se může tento obřad vynechat.

Předání hořící svíce

Potom celebrant vezme paškál nebo se ho dotkne a řekne:

A nyní si kmotr(a) rozsvítí od paškálu svíci a předá ji svému kmotřenci (své kmotřence, svému svěřenci, své svěřence).

Kmotr nebo kmotra přistoupí, rozsvítí od paškálu svíci a předá ji svému svěřenci. A celebrant řekne:

Chod'te vždycky ve světle Kristově, * žijte z víry až do konce, * a až Kristus přijde, * vyjděte mu vstříc se všemi svatými * a vejděte do království věčného.

Pokřtěný: Amen.

Biřmování

Mezi křtem a biřmováním může celé shromáždění zpívat nějaký vhodný zpěv. Biřmování se může konat buď v presbytáři, nebo hned v křestní kapli. Pokud křtil biskup, je třeba, aby také hned biřmoval. V nepřítomnosti biskupa může biřmovat kněz, který křtil. Při větším počtu biřmovanců mohou tomu, kdo má biřmovat, pomáhat kněží, vybraní pro tuto službu.

Celebrant pokřtěného krátce osloví těmito nebo podobnými slovy:

Všemohoucí Bůh vás vysvobodil z hříchu, * dal vám život z vody a z Ducha Svatého * a přijal vás do společenství svého lidu. * A jako pomazal svého Syna, našeho Pána Ježíše Krista, na kněze, proroka a krále, * chce označit posvátným olejem také vás, abyste měl(a) jeho Ducha; * toho Ducha, kterého seslal Pán Ježíš o letnicích na apoštoly a který přebývá v jejich nástupcích a v těch, kteří skrze ně uvěřili.

Také vám bude vtisknuta pečeť daru Ducha Svatého, * abyste byl(a) naplněn(a) jeho silou, * byl(a) podoben (podobna) Kristu * a vydával(a) svědectví o jeho smrti

a vzkříšení, * abyste byl(a) opravdovým členem (opravdovou členkou) jeho církve * a aby se šířilo království Boží také skrze vaši víru a skrze vaši lásku.

Potom celebrant vstojí (kněží, kteří spolu s ním biřmují se postaví vedle něho), se sepjatýma rukama, obrácen k lidu říká:

Bratři a sestry, * skrze křest dal všemohoucí Otec * tomuto našemu bratru (této naší sestře) život věčný. * Modleme se, * aby mu (jí) dal plnost svého svatého Ducha, * aby ho (ji) svým Duchem pomazal * a potvrdil jeho (její) poslání, * jako pomazal a potvrdil svého Syna, * našeho Pána Ježíše Krista.

A všichni se chvíli potichu modlí.

Celebrant vztáhne ruce nad všechny biřmovance (totéž učiní i kněží, kteří spolu s ním biřmují). A celebrant sám říká:

Všemohoucí Bože, Otče našeho Pána Ježíše Krista, * tys dal ve křtu tomuto svému služebníkovi (této své služebnici, těmto svým služebníkům, těmto svým služebnicím) * odpuštění hříchů a život věčný. * Sešli na něj (na ni, na ně) svého Ducha Utěšitele: * dej mu (jí, jím) ducha moudrosti a rozumu, * ducha rady a síly, * ducha poznání a lásky, * a naplň ho (ji, je) duchem bázně před tebou. * Skrze Krista, našeho Pána.

Všichni: Amen.

Biřmovanec přistoupí k celebrantovi. Kmotr nebo kmotra položí pravou ruku na biřmovancovo rameno a řekne celebrantovi jeho jméno; anebo může své jméno říci sám biřmovanec.

Celebrant namočí špičku palce pravé ruky do svatého křížma, udělá palcem kříž na čele biřmovance a přitom říká:

[N], přijměte pečeť daru Ducha Svatého.

Biřmovaný: Amen.

Celebrant dodá:

Pokoj vám.

Biřmovaný: I s tebou.

MR uvádí, že jestliže se křest a vysvětlující obřady nekonaly před oltářem, vrátí se všichni do presbytáře v průvodu jako předtím. Novokřtěnci nebo kmotři nesou rozžaté svíčky. Během průvodu se zpívá vhodný zpěv, mající křestní charakter, např. Viděl jsem pramen vody.

Potom kněz nebo jáhen přijme z rukou přísluhujícího paškál a rozsvěcují se svíce pro všechny pokřtěné.

Obnova křestního vyznání

Po skončení křtu (a biřmování) všichni vstojí a s rozsvícenými svíčkami v rukou obnoví křestní vyznání, ledaže se tak stalo už hned po vyznání víry křtěnců (pokud byl křtěnců velký počet).

Kněz promluví k věřícím těmito anebo podobnými slovy:

Pokud křest nebyl udílen

My všichni máme účast na Kristově vítězství nad smrtí: * Neboť křtem jsme byli spolu s Kristem pohřbeni, * abychom s Kristem vstali k novému životu. * Proto nyní vykonejme to, nač jsme se čtyřicet dní připravovali, a obnovme své křestní vyznání: * Zřekněme se ducha zla a vyznejme víru v Krista Ježíše, * zřekněme se hříchu a slibme, * že chceme sloužit Bohu v jeho svaté církvi.

Celebrant: Zříkáte se ducha zla?

Všichni: Ano.

Celebrant: I všeho, co působí?

Všichni: Ano.

Celebrant: I všeho, čím se pyšní?

Všichni: Ano.

Nebo:

Celebrant: Chcete žít ve svobodě dětí Božích a zříkáte se proto hříchu?

Všichni: Ano.

Celebrant: Chcete, aby vás nikdy hřích neovládl, a zříkáte se proto všeho, co k němu láká?

Všichni: Ano.

Celebrant: Zříkáte se tedy ducha zla a všeho, co působí a čím se pyšní?

Všichni: Ano.

Potom kněz pokračuje:

Celebrant: [N], věříte v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země?

Všichni: Věřím.

Celebrant: Věříte v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, jenž se narodil z Marie Panny, byl ukřižován a pohřben, vstal z mrtvých a sedí po pravici Otcově?

Všichni: Věřím.

Celebrant: Věříte v Ducha Svatého, svatou církev obecnou, společenství svatých, odpuštění hříchů, vzkříšení mrtvých a život věčný?

Všichni: Věřím.

Pokud byl křest

My všichni máme účast na Kristově vítězství nad smrtí: * Neboť křtem jsme byli spolu s Kristem pohřbeni, * abychom s Kristem vstali k novému životu. * Proto nyní vykonejme to, nač jsme se čtyřicet dní připravovali, * a když jsme společně s novokřtěnci vyznali víru, * teď vzpomeňme na svůj křest * a přijmeme znamení pokropení svěcenou vodou,

Kněz končí slovy:

Všemohoucí Bůh, Otec našeho Pána Ježíše Krista, * nás vysvobodil z hříchu * a dal nám život z vody a z Ducha Svatého. * Kéž v nás svou milost chrání, * abychom byli s Kristem spojeni na věky věků. Amen.

Kněz kropí lid svěcenou vodou.

Úkony i slova mají připomenout křest, který věřící přijali, jak vysvětluje dokument PNV (čl. 89).

Všichni přitom zpívají následující antifonu nebo jiný zpěv, mající křestní charakter.

Viděl jsem pramen vody, který vyvěral z chrámu na pravé straně, aleluja. A všichni, k nimž voda dosáhla, byli uzdraveni a volají: Aleluja, aleluja.

Mezitím se novokřtěnci odeberou na svá místa mezi věřící. Pokud se svěcení křestní vody nekonalo u křtelnice, přísluhující přinesou do křtelnice nádobu s vodou.

Jestliže v kostele není křtelnice, svěcená voda se umístí na příhodné místo (MR).

Když kněz pokropil lid svěcenou vodou, odebere se k sedadlu. Vynechává se vyznání víry. Následují přímluvy, jichž se poprvé účastní také novokřtěnci.

IV. SLAVENÍ EUCHARISTIE

V PNV (čl. 90–91) se shrnuje: Čtvrtá část vigilie je slavení eucharistie, je to zároveň její vyvrcholení, protože v plném významu je eucharistie svátost velikonoční, totiž památka oběti na kříži a přítomnost vzkříšeného Krista, dovršuje uvedení do křesťanského života a dává okusit prožívání věčných Velikonoc.

Toto slavení eucharistie ať se nekoná ve spěchu; je třeba, aby všechny obřady a slova měly i navenek co největší působivou sílu: přímluvy, jichž se poprvé účastní novokřtění již jako věřící, mající podíl na královském kněžství; přinášení darů za účasti nově pokřtěných, jsou-li přítomni; první, druhá nebo třetí eucharistická modlitba zpívaná spolu s příslušnými vsuvkami; a konečně přijímání eucharistie jako okamžik plné účasti na právě slaveném tajemství.

Kněz přistoupí k oltáři a obvyklým způsobem začíná slavit eucharistii. Je vhodné, aby chléb a víno přinesli nově pokřtění.

Pokud byly pokřtěny děti, je vhodné, aby chléb a víno přinesli jejich rodiče nebo kmotři (MR).

Zpěv k přípravě darů dle Graduale

Verše – Žl 118

Hospodinova pravice mocně zasáhla, * Hospodinova pravice mě pozvedla, * Hospodinova pravice mocně zasáhla. Nezemřu, ale budu žít a vypravovat o Hospodinových činech. * Aleluja.

Děkuji ti, žes mě vyslyšel * a stal se mou spásou. * Kámen, který stavitelé zavrhli, * stal se kvádrem nárožním. * Hospodinovým řízením se tak stalo, * je to podivuhodné v našich očích. * Seřad'te průvod s hojnými ratolestmi * až k rohům oltáře!

Modlitba nad dary

Vyslyš, Bože, modlitby svého lidu * a posvět' tyto dary, * abychom měli účast na Kristově velikonoční oběti, * v níž máme počátek věčného života. * Skrze Krista, našeho Pána.

Eucharistická modlitba

Preface 1. velikoční

Celebrant: Pán s vámi.

Všichni: I s tebou.

Celebrant: Vzhůru srdce.

Všichni: Máme je u Pána.

Celebrant: Vzdávejme díky Bohu, našemu Otci.

Všichni: Je to důstojné a spravedlivé.

Vpravdě je důstojné a spravedlivé, * dobré a spasitelné, * abychom ti, Bože, vždycky a všude vzdávali díky; * abychom tě chválili a oslavovali * zvláště v této veliké noci.

Vždyť naše velikonoční oběť je tvůj Kristus. * On je ten Beránek, který byl zabit za hříchy světa: * svou smrtí naši smrt přemohl * a svým vzkříšením obnovil život.

Skrze něho vstoupila do světa tvá radost, * a celý vesmír a mocné zástupy andělů * zpívají píseň o tvé slávě a bez ustání volají: Svatý, Svatý, Svatý...

MR udává, že v eucharistické modlitbě se mají připomenout novokřtěnci a kmotři, jak je uvádí misál a v rituálu pro jednotlivé modlitby.

Užívá-li se římského kánonu, říká se vlastní V tomto společenství, a Přijmi tedy.

V tomto společenství slavíme velikou noc, * kdy náš Pán Ježíš Kristus vpravdě vstal z mrtvých; * a také uctíváme slavnou Pannu Marii, * Rodičku našeho Boha a Pána, Ježíše Krista, ...

Přijmi tedy milostivě, Bože, * oběť svých služebníků i celé své rodiny. ***** Přijmi tuto oběť zvláště za ty, ***** kdo se znovu narodili z vody a z Ducha svatého ***** a dostali od tebe odpuštění všech hříchů. ***** Dej našim dnům svůj řád a mír. ***** Vysvobod' nás od věčné záhuby a připočti k zástupu vyvolených.

MR navrhuje, aby se před Beránku Boží kněz obrátil krátce obrátit na nově pokřtěné a vyzdvihl tak velké tajemství, které je pramenem a středem celého křesťanského života.

Doporučuje se, aby nově pokřtění přijali svaté přijímání pod obojí způsobami se svým kmotrem, kmotrou, rodiči e katolickými manžely či manželkami, stejně jako s laickými katechety. Je vhodné, aby se souhlasem diecézního biskupa, kde tomu okolnosti radí, aby všichni věřící přistoupili ke svatému přijímání pod oběma způsoby.

To totiž slouží k dosažení plnosti znamení eucharistie (PNV, čl. 91).

Modlitba po přijímání

Modleme se. Naplň nás, Bože, svým Duchem; ***** a když jsme při velikonoční hostině jedli z jednoho chleba, ***** ať nás všechny spojuje vjedno tvá láska. ***** Skrze Krista, našeho Pána.

Slavnostní požehnání

Celebrant: Pán s vámi.

Všichni: I s tebou.

Jáhen: Skloňte se a přijmete požehnání

Všichni: Je to důstojné a spravedlivé.

Celebrant: Všemohoucí Bůh přijal Kristovu oběť za spásu světa: ***** ať vás chrání před nákazou hříchu ***** a ať vám žehná.

Všichni: Amen.

Celebrant: Všemohoucí Bůh nás obnovil vzkříšením svého Syna: * ať vám dá účast na jeho nesmrtelnosti * a ať vám žehná.

Všichni: Amen.

Celebrant: Všemohoucí Bůh proměnil utrpení svého Syna ve slávu: * ať promění i vaše zármutky v radost * a ať vám žehná.

Všichni: Amen.

Celebrant: Požehnej vás všemohoucí Bůh, Otec i Syn ✠ i Duch Svatý.

Všichni: Amen.

Může se podle okolností použít i závěrečné požehnání z obřadu křtu dospělých nebo dětí (MR).

Jáhen nebo sám kněz propouští lid těmito slovy:

Jáhen: Jděte ve jménu Páně, aleluja, aleluja.

Všichni: Bohu díky, aleluja, aleluja.

OBSAH

POZNÁMKA AUTORŮ	2
I. SLAVNOST VELIKONOČNÍ SVÍCE	5
Požehnání ohně a příprava svíce	5
Průvod.....	7
Velikonoční chvalozpěv.....	8
II. BOHOSLUŽBA SLOVA.....	13
1. čtení.....	14
2. čtení.....	18
3. čtení.....	20
4. čtení.....	23
5. čtení.....	25
6. čtení.....	27
7. čtení.....	29
8. čtení.....	32
Evangelium.....	34
III. KŘESTNÍ BOHOSLUŽBA	37
Litanie	37
Svěcení vody	40
Zřeknutí se zlého.....	41
Mazání olejem katechumenů.....	42
Vyznání víry.....	43
Křest.....	44
Pomazání křížmem	46
Obléknutí do bílého roucha.....	46
Předání hořící svíce	46
Břimování.....	47
Obnova křestního vyznání.....	49
IV. SLAVENÍ EUCHARISTIE	52
Zpěv k přípravě darů dle Graduale	52
Modlitba nad dary	52
Eucharistická modlitba.....	53
Modlitba po přijímání	54
Slavnostní požehnání.....	54